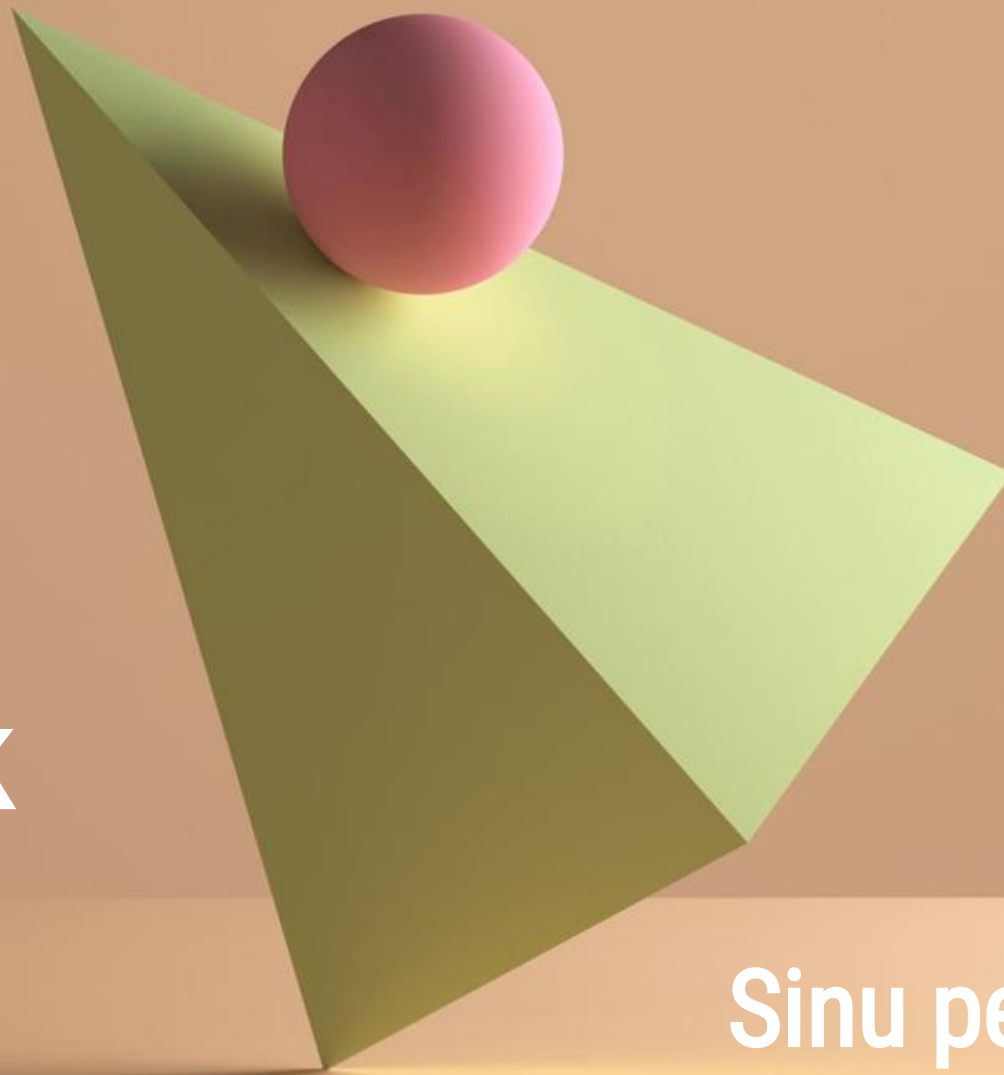
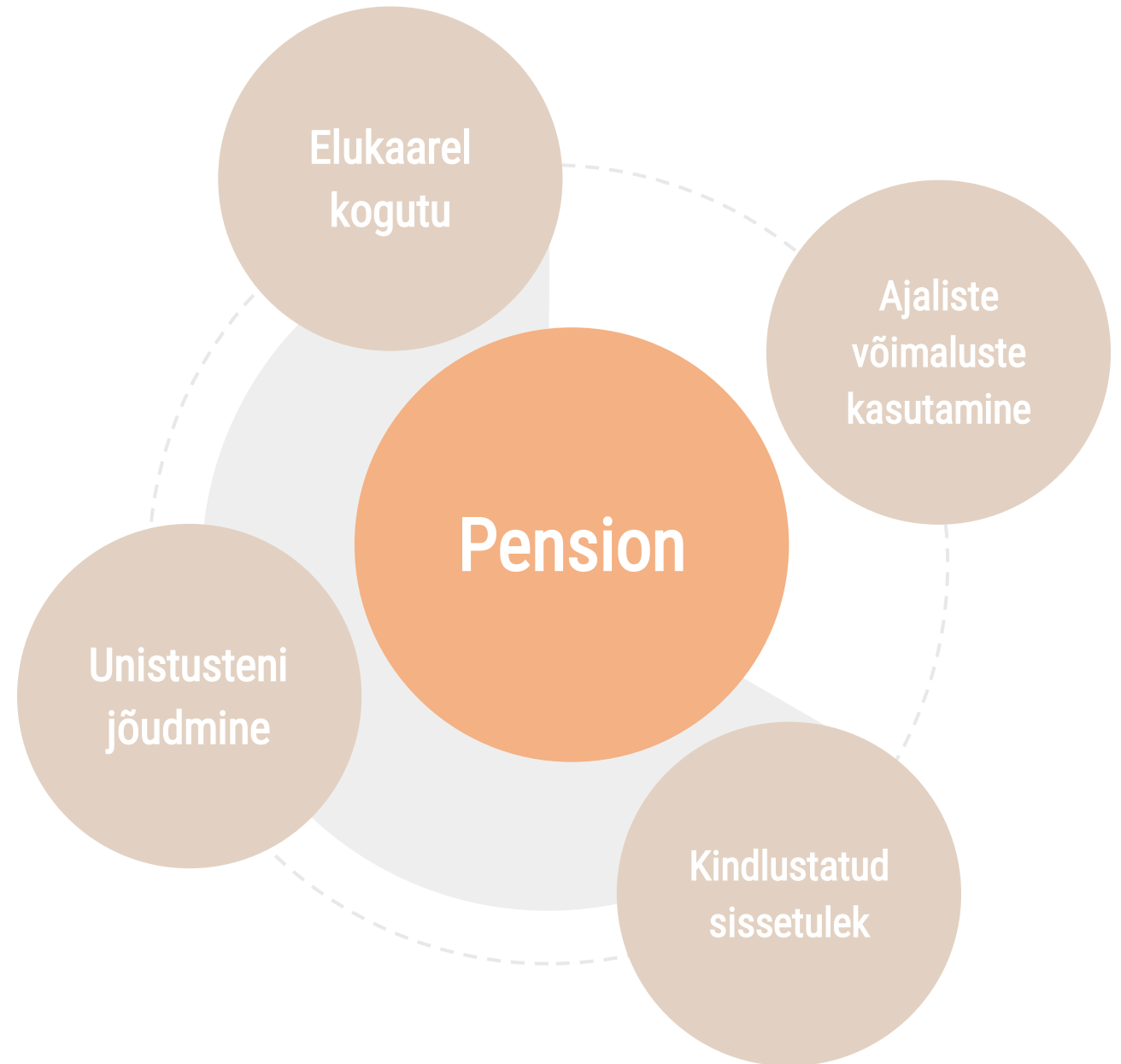

**Kujunda oma
tulevik**

Sinu pensioniplaan

Täna tehtu loob tuleviku homseks?

2015. aasta prognoos 2060. aastaks

Tööealiste arv 32% ↓

Vanemaealiste arv 41% ↑

2 töötaja asemel **1,3** töötajat pensioniealise kohta

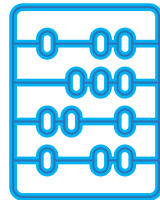
Pensionipõlve pikkuse kasv 19 aastalt **25** aastale

- Vaeseimate ja rikkaimate pensionäride ebavõrdsus kasvab 1,7-lt **4-kordseks**.

5 sammu pensionitulevikuks

Mõtle

Arvuta

www.eesti.ee

Kontrolli

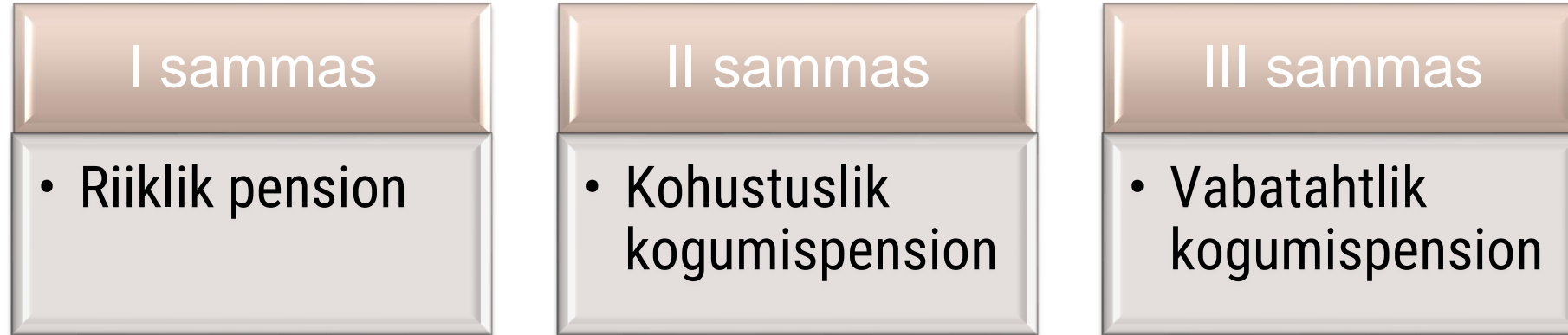
Planeeri

Tegutse

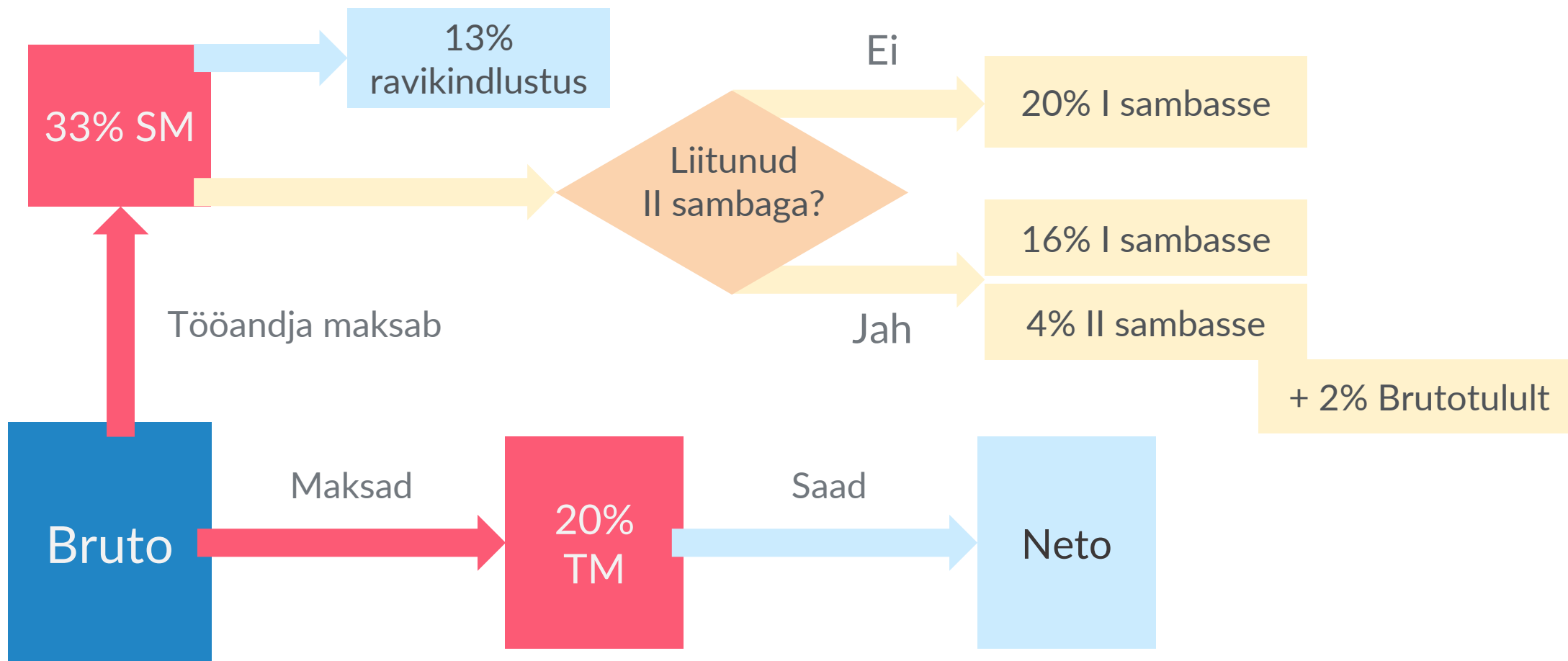
Eesti pensionisüsteem

Koosneb kolmest pensionisambast, mida saab koguda ja välja võtta eraldiseisvalt

Riiklik pension tagab minimaalse toimetuleku – hinnanguliselt 30% viimasest palgast. Harjumuspärase eluviisi tagamiseks aitavad kaasa II ja III samm

Pensioni kogumine sõltub tulust

I sambia riiklik pension

Solidaarsuspõhimõttele tuginev

Pension on kaetud töötegijate sotsiaalmaksu maksetega

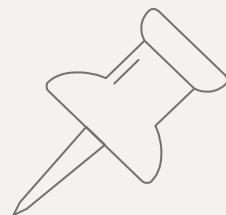
Sotsiaalmaksust 20% suunatud pensionikindlustusvahenditesse

Sõltub tööpanusest ja tasutud sotsiaalmaksust

Kogutakse pensioniõiguseid

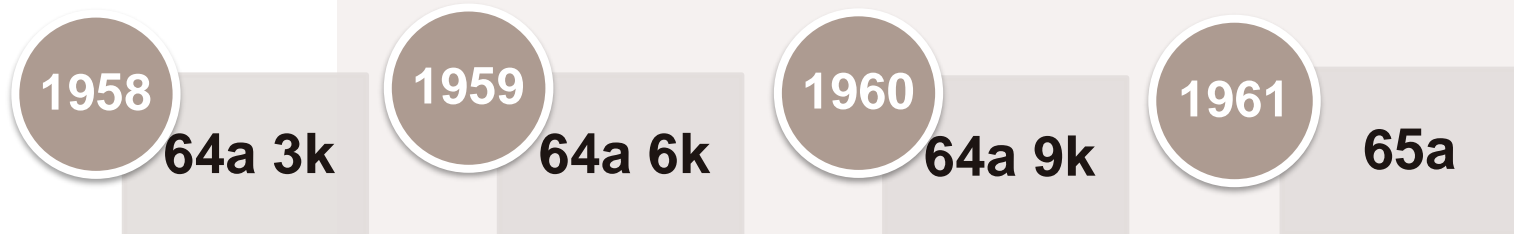
I samba riiklik vanadus- pension

Õigus vanaduspensionile ...

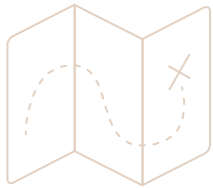
- ✓ 15 aastat Eesti pensionistaaži
- ✓ vanus 65 eluaastat

Vanaduspensioniga tõstetakse järk-järgult sünniaasta põhiselt

**Alates
2027**
Sõltuv
keskmisest
elueast

Pensionistaaž on vajalik pensioniõiguse tekkimiseks

Erinevad tegevused nagu näiteks töötamine, õppimine, laste kasvatamine

1 aasta = 1 aasta staaži

Pensioniõiguslik staaž

31.12.1998

Pensionikindlustusstaaž

1 aasta miinimumpalk = 1 aasta staaži

1999. aastani staaži tõendamine tööraamatu ja dokumentidega

1999. aastast sotsiaalmaksu põhine ja staažandmed infosüsteemis

1960

1970

1980

2020

Vanaduspensioni summat mõjutab 4 osa

$$B + S \cdot ah + K \cdot ah + (K + So) / 2 \cdot ah$$

255,7562 €

kuni 01.01.1999

1999 - 31.12.2020

alates 2021

Baasosa arvestatakse kõigile samas suuruses

Staažiosakud 1 aasta period = 1 staažiosak

Kindlustusosakud 1 aasta keskmine palk = 1 kindlustusosak

NB! 0,8 kindlustusosakut II sambaga liitunudil

Ühendosa = 50% kindlustusosak + 50% solidaarosak

Aastahinne on osaku maksumus; 2022. aastal **7,718 €**

Solidaarosaku suurus = 1, kui teenid
aasta jooksul vähemalt 12x
miinimumpalka
NB! II sambaga liitunudil 0,8

Kuni 1999 ei ole oluline, kus ja mis tasu eest – loeb mitu päeva, kuud ja aastat

Arvesse võetakse

baasosa, staažiosa,
kindlustusosa,
ühendosa

1999. aastast on kõige alus sotsiaalmaks, seega sõltumata mis lepinguga tasu teenitakse -> kui on makstud 20% pensioniks, tekib pensioniõigusi I sambas

Riiklikuks pensioniks õiguste kogumine on 2021. a ühendosa tõttu solidaarsem

Kätlin

2 keskmist palka

2020. a teenis 2 kindlustusosakut

Rahaline väärtus on 14,4 €

Alates 2021 teenib ta 1,5 ühendosa
aastas > rahaline väärtus on 10,8 €.

Andres

0,5 keskmist palka

2020. a teenis 0,5 kindlustusosakut

Rahaline väärtus on 3,6 €

Alates 2021 teenib ta 0,75 ühendosa
aastas > rahaline väärtus on 5,4 €.

Kas prognoositav valik
või lihtsalt üks pensioniliik?

Paindlikult

kuni 5 a enne pensioniiga
või ükskõik kui palju hiljem

Kaasneb vähendus või
suurendus%

% muutub iga aasta,
Elutabel ja Euroopa Keskpanga
avaldatud intressimäärad

Kaua ma elan?

Alati saan vanaduspensioni
maksed **peatada**, millega
kaasneb suurendus

Olen töötanud välismaal

Kui vähemalt 1 aasta töötatud EMP või lepinguriigis, siis võetakse staaž arvesse õiguse tekkimiseks „*Pro Rata*“

Iga riik maksab oma pensioniosa eest oma kehtestatud pensionieas

Võimalik on saada täispensionit nii Eestist, kui ka mujalt, juhul kui pensioni saamise tingimused on täidetud

Avaldus tuleb esitada kodukoha pensioniametile

II samba kogumispension

2% brutotulult

4% sotsiaalmaksult

Sissemaksed sõltuvad teenitavast tulust

Ametlik tulu = sissemakse, väljamaksega kaasneb 10 a piirang

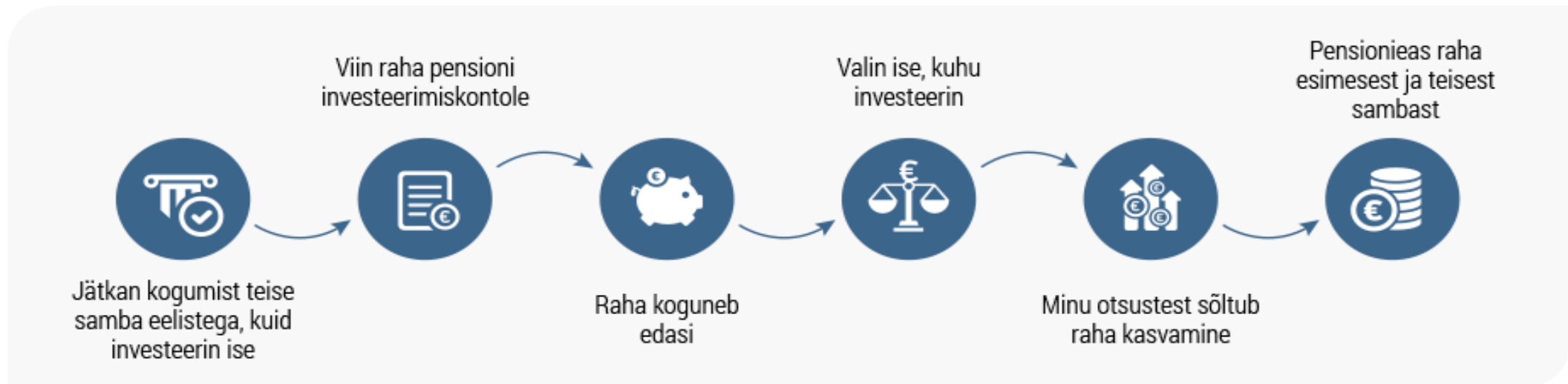
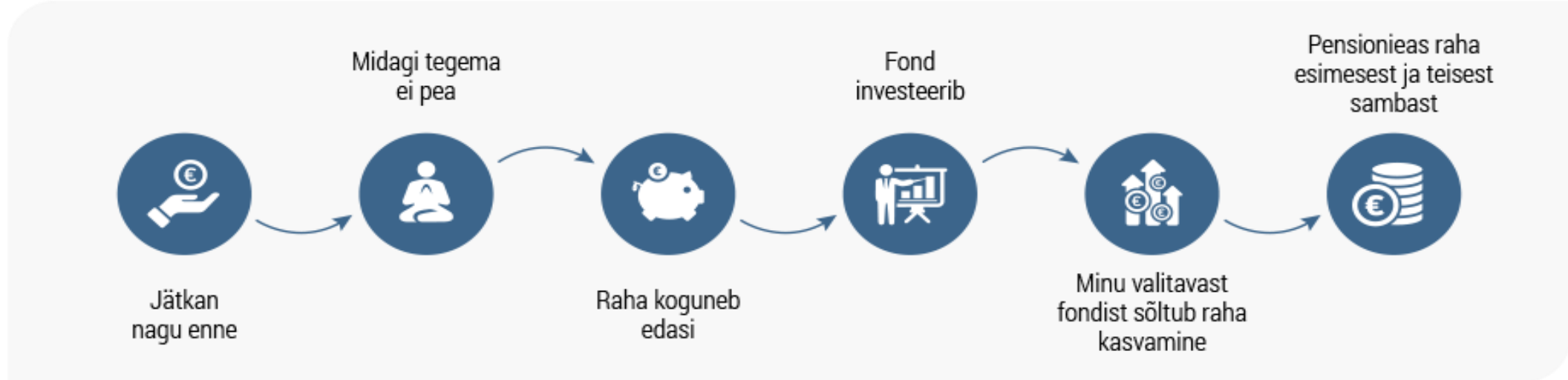
Liitun II sambaga vähemalt 10 aastaks

1983 - Tööturule sisenejad liidetakse II sambaga endiselt automaatselt, kuid saavad maksed hiljem peatada / lahkuda

2+4% - II samba sissemakse iga ametlikult teenitud tulu pealt

JÄTKAN

Fond + PIK on võimalik, kuid sissemaksed suunatud kas PIKi või fondi

Pensioni investeerimiskonto (PIK)

Alates **aprillist 2021.a.** saab pangas avada pensioni investeerimiskonto (PIK)

II samba maksete PIKi ümbersuunamise valikuavaldus

Fondi kogutu PIKi tõstmise avaldus

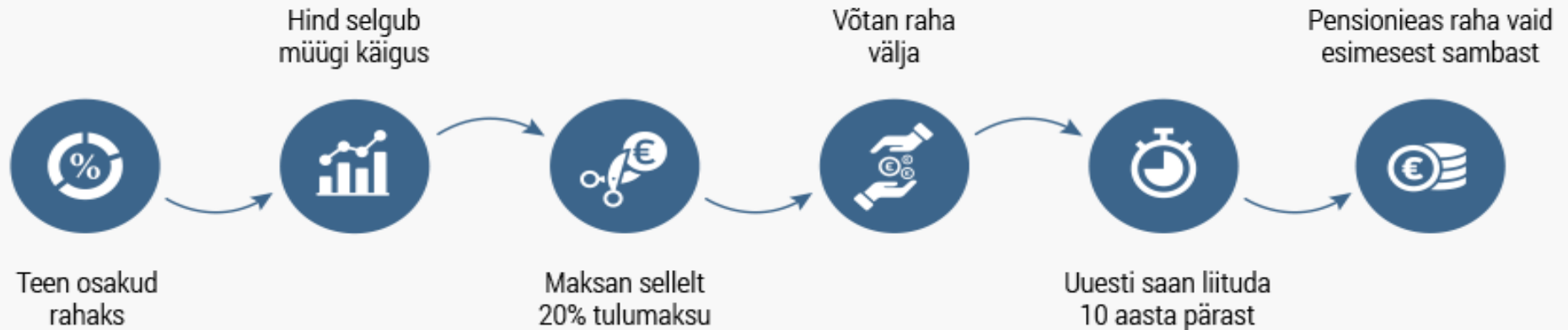
Eeldab pensionirahaga aktiivset tegelemist

Liikumine pensionifondide ja PIK vahel piirangute- ja tulumaksuvaba

Tingimused tasub täpsustada valitud pangast

AS LHV Pank
AS Luminor Bank
AS SEB Pank
Swedbank AS

KATKESTAN

Sissemaksete lõppemisel suundub edaspidi 20% sotsiaalmaksult I samba pensionikindlustusvahenditesse

III samba kogumispension

Paindlikud sissemaksed

Paindlikud väljamaksed

Sissemaksed vabal valikul

Tulumaks tagastatakse sissemaksetelt, mis ei ületa 15% aastasest brutosissetulekust või 6000 eurot aastas

Investeermiseesmärk ja riskitaluvus, milline fond võiks sobida?

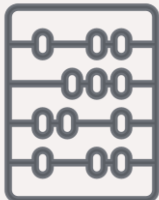

%

=

Sissemaksed + tootlus

Pensionifondid on erineva investeerimisstrateegiaga ja erineva riskisusega

Agressiivne või konservatiivne strateegia?

Tuleks arvestada, et osakuomanik kannab investeerimiskirki, st mingeid riiklikke tagatise, et osaku väärtus väheneda ei saaks, ei ole

Kogumine ja väljavõtmine

Alati tasub täpsustada tingimused valitud fondi- või kindlustusseltsiga

II samm

- Maksed sõltuvad tulust
- Liitumisega või lahkumisega kaasneb 10 a piirang
- Enne pensioniiga saab välja võtta ainult kogu summa korraga
- Enne pensioniiga väljamakselt TM 20%

III samm

- Maksete suuruse saab määrata
- Väljamaksed omal soovil
- Väljamakse ei pea katkestama sissemaksmist
- Enne pensioniiga väljamakselt TM 20%

Pärimine – pensioniks väljamaksmata raha on osakutena ja osakud on pärandatavad

II ja III samm on soodsam välja võtta pensionieas ühekordse maksena (10%) või regulaarsete väljamaksetena (0%)

Mõttele läbi ja visualiseeri,
millist elu sa vanema täiskasvanuealisena soovid

Minu eluviis ja elustandard
Kuidas soovin aega täita

**Arvuta, millist kuusissetulekut
sa oma unistuste eluks vajad**

pension + palk + muud tulud

-

eluase + transport + tervis + hobid + muud püsikulud

=

?

Kontrolli: Info kõigi pensionisammaste hetkeseisu kohta

Pensionikalkulaator

Pensionide suurused on esitatud tänases väärtuses andmed alates 1. jaanuarist 1999 kogunenud staaži kohta pensionistaaž kuni 1998. aasta lõpuni, kui tööraamat esitatud

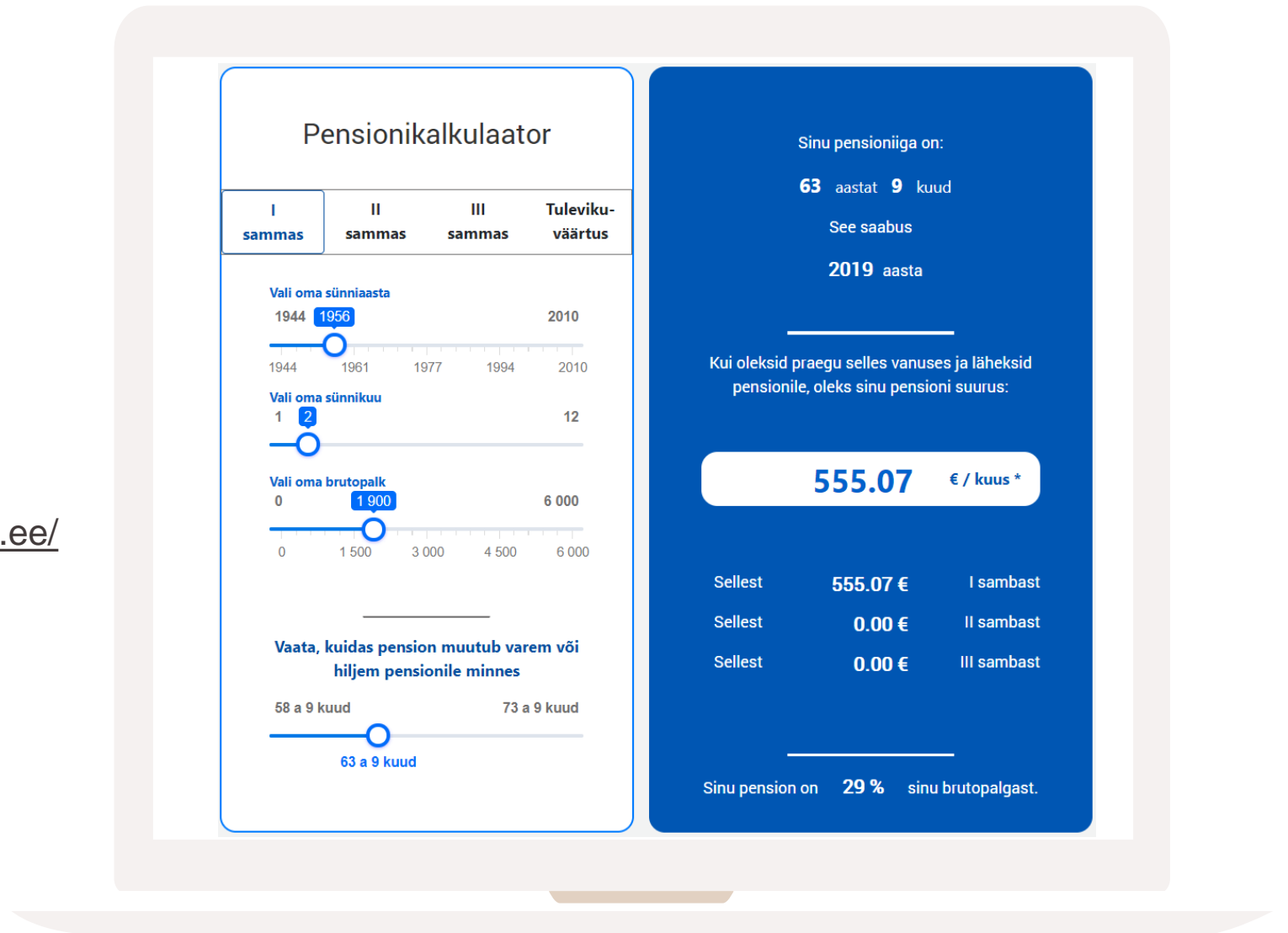
Arvutus

Pensioni baasosa	235.3079
Pensioni staažiosa	0
Pensioni kindlustusosa	44.792496
Pensioni ühendosa	0
Pensioni põhimäär	280.1
Varem pensionile mindud (kuudes)	0 ?
Edasi lükatud (kuudes)	0 ?
Suurendav või vähendav kordaja	0 % ?
Pensionilisa laste kasvatamise eest	0 ?
Suurendamise % avaliku teenistuse eest	0 % ?
Riiklik vanaduspension (I sammas)	280.1
II samba pensioni suurus kuus	31.94 ?
Pension kokku (I ja II sammas)	312.04

Pensionikalkulaator

pensioniplaan.ee

<https://pension.sotsiaalkindlustusamet.ee/kalkulaator>

Plaan pensioniks ?

Kogumise ja väljavõtmise faasi seob aeg

Kogumise etapp jõuab väljavõtmise etapini..

..Väljavõtmise etapi valik on seda ootuspärasem, kuidas õnnestus teha kogumisel valikuid ja neid järgida

Säästa ja investeeri

**Tegutse! Seatud sammud
eesmärgi saavutamiseks**

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Rahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

Aitäh!

Ootame Teid pensioninõustamisele

Pensioninõustajad

pensioniplaan@sotsiaalkindlustusamet.ee

Agne Kiviselg

Agne.Kiviselg@sotsiaalkindlustusamet.ee

Gunnar Gabriel Einlo

Gunnar.Gabriel.Einlo@sotsiaalkindlustusamet.ee